

Notat

Til: Generalsekretær

Fra: Prosjektgruppa for Kommuneprosjektet

Dato: 17. mars 2026

Kommuneprosjektet – fakta og tall

Mandatet

Overordnet mål: Prosjektets hovedmål er å styrke innbyggernes rettsikkerhet. Virkemiddel/delmål: Alle kommuner skal ha en juridisk minstebemanning som sikrer innbyggerne kvalitet i saksbehandlingen og kvalitet i kommunens generelle drift. Dette gjennom ansettelse av juridisk kompetanse i egen kommune eller gjennom forpliktende interkommunalt samarbeid.

Prosjektets organisering

Gruppa startet opp sitt arbeid i 2019 etter at styret i JF-K reetablerte Kommuneprosjektet i tråd med seksjonens handlingsplan for perioden 2018-2020, samt Juristforbundets prinsippprogram 2019-2020. På grunn av Covid-19 var det lav intensitet i arbeidet i begynnelsen.

Prosjektet ble eid av JF-K ved styret, med styret som styringsgruppe. Problemstillingene som prosjektet skulle jobbe med har forgreninger inn mot statlig sektor, og gruppa fikk derfor medlemmer fra JF-S i tillegg til JF-K. Sekretariatet deltok med administrativ prosjektleder.

Deltagere i gruppa

Fra starten besto gruppa av:

- leder: Benedicte Gram-Knutsen (leder av JF-K)
- medlemmer: Monica Solnes, Elisabeth Bach-Evensen Grønningsæter (styremedlemmer i JF-K) og Ida Kristin Hennum-Skogli (styremedlem i JF-S Fylkesmannsjuristene)
- administrativ ressurs: Hanne Eie Sudland (sekretariatet)

I 2021 gikk prosjektet fra å ligge under JF-K til å ligge direkte under hovedstyret.

Det har vært utskiftninger i gruppa underveis. Benedicte ble visepresident i JF og fortsatte som prosjektleder, Kay André Brudvik Haugen gikk inn i gruppa som leder av JF-K, og representanten fra Fylkesmannsjuristene/Statsforvalterjuristene har blitt byttet ut flere ganger av ulike årsaker. I tillegg har gruppa blitt supplert med kommunikasjonsressurs(er) fra sekretariatet. Det har vært dialog med JF-P om de ønsket å være representert i gruppa.

Per i dag består gruppa av:

- leder: Benedicte Gram-Knutsen (visepresident i JF)
- medlemmer: Kay André Brudvik Haugen (leder av JF-K), Monica Solnes, (styremedlem i JF-K) og Camilla Solheim (tillitsvalgt i JF-S Statsforvalterjuristene)
- administrativ ressurs: Hanne Eie Sudland (sekretariatet)
- kommunikasjonsressurs: Jan Lindgren (sekretariatet)

Undersøkelser

Prosjektet har gjennomført to undersøkelser i kommunene – én i 2020 og én i 2023. Den andre ble ikke gjennomført fordi man trodde at det hadde skjedd store endringer, men fordi det med tanke på kommunikasjon ut var viktig å kunne vise til nyere tall.

Undersøkelsen ble sendt til alle kommuner med spørsmål om blant annet antall ansatte jurister, hvilke områder juristene jobbet på og hvordan ledelsen vurderte behovet for jurister i kommunen.

Undersøkelsen fra 2020 hadde svarprosent på 67%, mens undersøkelsen fra 2023 hadde svarprosent på 66%. Det var høy svarprosent, men for sikkerhets skyld ble det foretatt en sjekk mot PAI-registeret (KS' register med lønns- og personalopplysninger om samtlige ansatte i kommunal sektor) for å se om tallene stemte overens.

Funnene i undersøkelsene har blitt brukt i utstrakt grad i prosjektets og forbundets kommunikasjon internt og eksternt. I tillegg har de blitt brukt av andre, som f.eks. Akademikerne og Norges Institusjon for menneskerettigheter (NIM).

Media

For å oppnå synlighet rundt prosjektets hovedmål har det vært en bevisst strategi å bruke mediene for det de er verdt. Siden «innbyggernes rettssikkerhet» i seg selv ikke er et lettsolgt budskap til redaksjonelle medier har prosjektgruppa lett etter ulike innganger til temaet. Et av grepene har vært å følge mediebildet tett ved hjelp av JFs medieovervåker, og se etter saker som direkte eller indirekte berører prosjektets hovedmål. For eksempel saker om barnevern, dispensasjoner fra lovverket om bygging i strandsonen og naturnedbygging. Deretter har et eller flere medlemmer i prosjektgruppen svart ut temaet med JFs budskap om at lovverket er komplekst og det trengs juridisk kompetanse – og at den blir lyttet til – i de ulike instansene saken berører. Ikke med fokus på at våre medlemmer skal få jobb, men at det er slik innbyggernes rettssikkerhet ivaretas.

For å nå ut bredest mulig har prosjektgruppas budskap ofte rettet seg mot lokale og regionale aviser. Både fordi det er lettere å få inn budskapene våre der, men også fordi lokalaviser er en viktig del av folks hverdag og blir mye lest. Siden prosjektets oppstart har det eksempelvis blitt publisert over 200 saker der Juristforbundet har uttalt seg om enten behovet for juridisk kompetanse i barnevernet eller bygging i strandsonen.

Som følge av prosjektets synlighet har lederen av prosjektgruppa blitt invitert til ulike relevante aktører, f.eks. Sivilombudet, for å snakke om kommuneprosjektet, både vårt mål og arbeidsmetodikk. Dette er en god anledning for JF å treffe medlemmer og å kunne spre budskapet om hva kommuneprosjektet har arbeidet med de siste årene.

Høringer

Prosjektgruppa har alene eller i samarbeid med andre i forbundet levert høringssvar i forskjellige saker, blant annet:

- NOU 2023:7 Trygg barndom, sikker fremtid
- NOU 2023:9 Generalistkommunesystemet Likt ansvar – ulike forutsetninger
- NOU 2026:1 En bærekraftig kommunesektor Kommunekommisjonens første delutredning
- Prop. 133 L (2020-2021) Lov om barnevern (barnevernsloven) og lov om endringer i barnevernloven
- Høring fra KDD og KLD (2025) Forslag om endring av plan- og bygningsloven - forbud mot nedbygging av myr
- Bydelsreformen Oslo kommune (2025 og 2026)
- Innspill i saker til Akademikerne

Medlemsmøter

Kommuner/statsforvalterembeter

- Bergen	- Alta
- Øygarden	- Fredrikstad
- Elverum	- Follo
- Vadsø	- Færder

- Tønsberg	- Sunnhordland
- Harstad	- Tromsø
- Bodø	- Ålesund
- Sortland	- Molde/Statsforvalteren i Møre og Romsdal
- Vestvågøy	- Os
- Stavanger	- Akershus
- Stjørdal	- Sandnes
- Trondheim	- Oslo
- Stord	

Andre virksomheter

- Bufdir
- NIM
- Sivilombudet
- Kommunal- og distriktsdepartementet

Planlagt i 2026:

- Kristiansand kommune
- Statsforvalteren i Agder
- Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus (Buskerud)
- Statsforvalteren i Vestland
- Vestland fylkeskommune

Noen steder har vært besøkt flere ganger, i forskjellige sammenhenger. Det kan være møter initiert av prosjektgruppa selv, etter invitasjon fra tillitsvalgte eller medlemmer, eller i forbindelse med andre arrangementer.

Kommuner vi har bistått i ansettelsesprosessen av jurist;

- Stjørdal - Helse og omsorg
- Sunndal -Helse og omsorg
- Tromsø – Barnevern
- Haugesund – Barnevern
- Grimstad – Plan og byggesak

Samarbeid

I 2021 samarbeidet prosjektgruppa med Try Råd. Oppdraget var: «Råd skal tilby Juristforeningen rådgivning samt innholds- og kampanjeutvikling i forbindelse med synliggjøring av funn i rapport om juridisk kompetanse i kommunene.»

I årene 2022-2025 har prosjektgruppa samarbeidet med Agenda Rådgivning. De bisto med strategi for påvirkning opp mot lokale og sentrale personer og miljøer, inkludert politikere. De har skrevet et anbefalingsnotat for prosjektet i forbindelse med at den seneste avtalen med dem utløp. Der anbefaler de at forbundet «går fra en organisering som frittstående prosjekt, til at arbeidet organiseres som en ressursgruppe. Slik sikrer man at dette viktige arbeidet får en mer permanent karakter, og ikke oppleves av organisasjonen for øvrig som noe midlertidig.»

Budsjetter

Prosjektet begynte med en tildeling på kr. 800.000,- Tildelingen har over årene blitt redusert, og er for 2026 på kr. 400.000,- Budsjettet har aldri blitt overskredet eller brukt opp. Gruppa har hatt fokus på å holde kostnadene lave. Det har man gjort ved blant annet å legge møter/seminarer i tilknytning til andre arrangementer som prosjektmedlemmer skal delta på, ha mange møter digitalt, forsøke å reise på kostnadseffektive måter og kombinere medlemsbesøk flere steder.

Kostnader pr år:

2021: 528 549
 2022: 249 853
 2023: 370 869
 2024: 195 998

2025: 251 877

Saksbehandler: Hanne Eie Sudland